

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 03
Rotel 030107

DOM
2021-06-18
Stockholm

Mål nr
T 12052-20

Sid 1 (17)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Attunda tingsrätts dom 2020-10-21 i mål nr T 1338-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

Kristin Hedrén, 19810725-2903
Adress hos ombudet

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Advokaten Sofie Kastrup
Kastrup Advokatbyrå AB
Engelbrektskatan 25
791 60 Falun

Motpart

Daniel Hedrén, 19780424-9352
Tröskvägen 68
175 52 Järfälla

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Advokaten Martina Bergh
FIRMAN advokaterna Fialdini Dahlqvist AB
Sveavägen 17
111 57 Stockholm

SAKEN

Vårdnad m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten ändrar tingsrättens dom på följande sätt:

a) Kristin Hedrén ska ha ensam vårdnad om parternas gemensamma barn Pauline Hedrén, 20100317-6748, och Frank Hedrén, 20111027-9559.

b) Pauline och Frank ska ha rätt till löpande umgänge med Daniel Hedrén enligt följande upptrappning:

i. Lördagen den 3 juli 2021, kl. 13.00 – 16.00, i närvaro av umgängesstöd som

Dok.Id 1713243

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 669 80 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		måndag – fredag 09:00–16:30

utes av Järfälla kommun samt i den lokal som samma kommun anvisar för sådant umgänge.

ii. Lördagen den 17 juli 2021, kl. 13.00 – 16.00, i närvaro av umgängesstöd som utes av Järfälla kommun samt i den lokal som samma kommun anvisar för sådant umgänge.

iii. Lördagen den 31 juli 2021, kl. 11.00 – 16.00, med hämtning och lämning på T-centralen.

iv. Lördagen den 14 augusti 2021, kl. 10.00 – 16.00, med hämtning och lämning på T-centralen.

v. Lördagen den 28 augusti 2021 kl. 10.00 – söndagen den 29 augusti 2021 kl. 16.00, med hämtning och lämning på T-centralen.

vi. För tiden därefter från fredag jämn vecka efter skolans slut till söndag jämn vecka kl. 17.00, med hämtning och lämning på T-centralen.

c) Pauline och Frank ska ha rätt till lov- och storhelgsumgänge, som har företräde framför det löpande umgänget i punkten b), med Daniel Hedrén enligt följande:

i. Vartannat höstlov med början år 2021 efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till kl. 18.00 dagen före första skoldagen efter lovet, med hämtning och lämning på T-centralen.

ii. Varannan jul med början år 2022 från sista skoldagen före lovet efter skoldagens slut till den 30 december kl. 12.00, med hämtning och lämning på T-centralen.

iii. Vartannat nyår med början nyåret 2021/2022 från den 30 december kl. 12.00 till kl. 18.00 dagen före första skoldagen efter lovet, med hämtning och lämning på T-centralen.

- iv. Vartannat sportlov med början år 2023 efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till kl. 18.00 dagen före första skoldagen efter lovet, med hämtning och lämning på T-centralen.
- v. Vartannat påsklov med början år 2022 efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till kl. 18.00 dagen före första skoldagen efter lovet, med hämtning och lämning på T-centralen.
- vi. Fyra sammanhängande veckor varje sommar med början år 2022 med förtur för vardera Daniel Hedrén och Kristin Hedrén att vartannat år välja veckor senast den 1 april respektive år. Daniel Hedrén har förtur år 2022. Hämtning och lämning sker på T-centralen vid de tidpunkter som parterna kommer överens om.
2. Det som tingsrätten har beslutat om sekretess ska fortsätta att gälla.
3. Sekretessen enligt 36 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå i målet för uppgifterna i läkarintyg (tingsrättens aktbilagor 77 och 78), ljudinspelningar (tingsrättens aktbilaga 153 och hovrättens aktbilaga 33) samt fotografier (hovrättens aktbilagor 30–32) som har lagts fram vid hovrättens huvudförhandling inom stängda dörrar.
4. Hovrätten fastställer ersättning enligt rättshjälpslagen åt Sofie Kastrup till, rätt räknat, 70 700 kr, varav 48 806 kr avser arbete, 7 178 kr tidsspillan, 576 kr utlägg och 14 140 kr mervärdesskatt.
5. Hovrätten fastställer ersättning enligt rättshjälpslagen åt Martina Bergh till 61 448 kr, varav 45 244 kr avser arbete, 3 915 kr tidsspillan och 12 289 kr mervärdesskatt.
6. Det som beslutats om vårdnad och umgänge i punkterna 1 a) – c) ska gälla omedelbart och utan hinder av att domen inte har vunnit laga kraft. Hovrättens interimistiska beslut den 15 december 2020 ska inte längre gälla.
-

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Kristin Hedréns yrkanden

Kristin Hedrén har yrkat att vårdnaden om Pauline Hedrén, 20100317-6748, och Frank Hedrén, 20111027-9559, ska tillkomma henne ensam. Kristin Hedrén har vidare yrkat att hovrätten ska besluta att Pauline och Frank inte ska ha rätt till umgänge med Daniel Hedrén.

Kristin Hedrén har, för det fall hovrätten skulle besluta att vårdnaden om Pauline och Frank ska tillkomma Daniel Hedrén ensam eller att barnen ska ha sitt stadigvarande boende tillsammans med honom (se Daniel Hedréns yrkanden nedan), yrkat att barnen ska ha rätt till umgänge med henne från torsdag jämn vecka efter skolan till måndag ojämn vecka före skolan. Hämtning och lämning ska ske på T-centralen. Kristin Hedrén har därutöver yrkat att Pauline och Frank ska ha rätt till sedvanligt lov- och storhelgsumgänge med henne enligt följande:

- a) Vartannat sportlov med början år 2022 efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning ska ske på T-centralen.
- b) Vartannat påsklov med början år 2023 efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning ska ske på T-centralen.
- c) Fyra sammanhängande veckor varje sommar med förtur för vardera Kristin Hedrén och Daniel Hedrén att vartannat år välja veckor senast den 1 april. Kristin Hedrén har förtur år 2022.
- d) Vartannat höstlov med början år 2022 efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning ska ske på T-centralen.
- e) Varannan jul med början år 2021 från sista skoldagen före lovet efter skolans slut till den 30 december. Hämtning och lämning ska ske på T-centralen kl. 12.00.

f) Vartannat nyår med början 2022/2023 från den 30 december till första skoldagen efter lovet före skoldagens början. Hämtning ska ske på T-centralen kl. 12.00 och lämning på T-centralen dagen före första skoldagen.

Lov- och storhelgsumgänge ska ha företräde framför det löpande umgänget.

Kristin Hedrén har yrkat att verkställighet av hovrättens dom inte ska få ske innan domen vinner laga kraft.

Daniel Hedréns inställning och egna yrkanden

Daniel Hedrén har bestritt Kristin Hedréns yrkanden om vårdnad och boende. För det fall hovrätten skulle besluta att vårdnaden om Pauline och Frank ska tillkomma honom ensam eller att barnen ska ha sitt stadigvarande boende tillsammans med honom har han medgett att barnen ska ha rätt till umgänge med Kristin Hedrén fredag ojämn vecka efter skolan till måndag jämn vecka före skolan. För det fall hovrätten skulle besluta att vårdnaden om Pauline och Frank ska tillkomma honom ensam eller att barnen ska ha sitt stadigvarande boende tillsammans med honom ska barnen dessutom ha rätt till obruten samvaro med honom i enlighet med det av honom framställda lov- och storhelgsumgänget.

Daniel Hedrén har för egen del och i första hand yrkat att vårdnaden om Pauline och Frank ska tillkomma honom ensam.

Daniel Hedrén har i andra hand yrkat att vårdnaden alltjämt ska utövas gemensamt och att barnen ska ha sitt stadigvarande boende tillsammans med honom.

Daniel Hedrén har i tredje hand yrkat att Pauline och Frank ska bo växelvis varannan vecka hos föräldrarna, jämna veckor hos Daniel Hedrén och med byte på fredagar. Hämtning och lämning ska ske i första hand i barnens skola och i andra hand på T-centralen vid uppgången mot Vasagatan. Vid dessa förhållanden ska barnen ha rätt till lov- och storhelgsumgänge med Daniel Hedrén i enlighet med vad som framgår av fjärdehandsyrkandet nedan.

För det fall hovrätten skulle besluta att Pauline och Frank ska bo tillsammans med Kristin Hedrén eller att vårdnaden ska tillkomma henne ensam har Daniel Hedrén i fjärde hand yrkat att barnen ska ha rätt till umgänge med honom varannan vecka från torsdag jämna veckor till måndag ojämna veckor med hämtning och lämning i första hand i barnens skola och i andra hand på T-centralen vid uppgången mot Vasagatan. Vidare har Daniel Hedrén yrkat att Pauline och Frank ska ha rätt till telefonumgänge med honom, onsdagar jämna veckor kl. 19.00–20.00 och söndagar ojämna veckor kl. 19.00–20.00. Daniel Hedrén har därutöver yrkat att barnen ska ha rätt till ett sedvanligt lov- och storhelgsumgänge med honom enligt följande:

- a) Vartannat sportlov med början år 2023 efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning ska i första hand ske i barnens skola och i andra hand på T-centralen vid uppgången mot Vasagatan.
- b) Vartannat påsklov med början år 2022 efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning ska i först hand ske i barnens skola och i andra hand på T-centralen vid uppgången mot Vasagatan.
- c) Fyra sammanhängande veckor varje sommar med förtur för vardera Daniel Hedrén och Kristin Hedrén att vartannat år välja veckor senast den 1 april. Daniel Hedrén har förtur år 2021.
- d) Vartannat höstlov med början år 2021 efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning ska i första hand ske i barnens skola och i andra hand på T-centralen vid uppgången mot Vasagatan.
- e) Varannan jul med början år 2022 från sista skoldagen före lovet efter skoldagens slut till den 30 december. Hämtning ska i första hand ske i barnens skola och i andra hand på T-centralen vid uppgången mot Vasagatan. Lämning ska ske på T-centralen vid uppgången mot Vasagatan kl. 12.00.
- f) Vartannat nyår med början nyåret 2021/2022 från den 30 december till första skoldagen efter lovet före skoldagens början. Hämtning ska ske på T-centralen vid

uppgången mot Vasagatan kl. 12.00 och lämning ska i första hand ske i barnens skola och i andra hand på T-centralen vid uppgången mot Vasagatan.

Lov- och storhelgsumgänge ska ha företräde framför det löpande umgänget.

Daniel Hedrén har i femte hand yrkat att Pauline och Frank ska ha rätt till umgänge med honom enligt följande. Under en period om två månader räknat från hovrättens dom ska barnen ha rätt till umgänge med honom från fredag jämn vecka efter skolan till lördag jämn vecka kl. 19.00, med hämtning i första hand i barnens skola och i andra hand på T-centralen och lämning på T-centralen, i sådant fall vid uppgången mot Vasagatan. Därefter ska Pauline och Frank under en period om två månader ha rätt till umgänge med Daniel Hedrén från fredag jämn vecka efter skolan till söndag jämn vecka kl. 19.00 med hämtning i första hand i barnens skola och i andra hand på T-centralen och lämning på T-centralen, i sådant fall vid uppgången mot Vasagatan. Därefter ska barnen ha rätt till umgänge med honom från torsdag jämn vecka efter skolan till måndag morgon före skolan med hämtning och lämning i barnens skola. Vidare har Daniel Hedrén yrkat att Pauline och Frank ska ha rätt till telefonumgänge med honom, onsdagar jämna veckor kl. 19.00–20.00 och söndagar ojämna veckor kl. 19.00–20.00. Daniel Hedrén har därutöver yrkat att barnen ska ha rätt till ett sedvanligt lov- och storhelgsumgänge med honom i enlighet med fjärdehandsyrkandet.

I sjätte och sista hand har Daniel Hedrén yrkat att barnen ska ha rätt till umgänge med honom i närvaro av umgängesstödsperson i den omfattning som familjerätten kan erbjuda.

Daniel Hedrén har slutligen yrkat hovrättens dom ska gälla omedelbart och utan hinder av att den inte har vunnit laga kraft.

Kristin Hedréns inställning

Kristin Hedrén har medgett Daniel Hedréns yrkande om telefonumgänge men har i övrigt bestritt hans yrkanden. För det fall Pauline och Frank ska ha rätt till umgänge

med Daniel Hedrén har Kristin Hedrén gjort gällande att umgänget ska ske i närvaro av umgängesstöd.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredningen i hovrätten

Parterna har åberopat samma grunder och utvecklat sin talan på i huvudsak samma sätt som i tingsrätten.

Parterna har också åberopat samma bevisning som i tingsrätten, med undantag för vittnesförhöret med Anna Wallinder som inte har åberopats här. Därutöver har Kristin Hedrén som ny bevisning i hovrätten åberopat orosanmälningar, kvinnojourens anteckningar från genomförda umgängen, fotografier, två BBiC-utredningar, meddelandekonversationer och ett intyg från Polismyndigheten. Daniel Hedrén har som ny bevisning i hovrätten åberopat anteckningar och umgängesrapporter från socialtjänsten. Inspelningar av förhören som genomfördes i tingsrätten har, med det undantag som angetts ovan, spelats upp i hovrätten. Tilläggsförhör har hållits med Kristin Hedrén och Daniel Hedrén och vittnesförhör har hållits med socialsekreteraren Camilla Kärnhagen.

Hovrätten har på eget initiativ inhämtat upplysningar från socialtjänsten i Järfälla kommun avseende de fortsatta förutsättningarna att anordna umgänge med umgängesstöd. Parterna har informerats om detta under huvudförhandlingen.

Utgångspunkter för hovrättens prövning

Det är barnets bästa som ska vara avgörande för alla beslut om vårdnad, boende och umgänge. Vad som är bäst för barnet måste avgöras utifrån de individuella förhållandena i varje enskilt fall. Omständigheter som det vid bedömningen ska fästas särskilt avseende vid är risken för att barnet eller någon annan i familjen utsätts för övergrepp, att barnet olovligen förs bort eller hålls kvar eller annars får illa samt barnets behov av en nära och god kontakt med båda föräldrarna. När det gäller

vårdnadsfrågan har föräldrarnas förmåga att samarbeta i viktiga frågor som rör barnet stor betydelse. Risken för att barnet påverkas negativt av konflikter mellan föräldrarna inom ramen för ett sådant samarbete ska särskilt uppmärksammas.

Frågan om vårdnaden om Pauline och Frank alltjämt ska vara gemensam

Vårdnaden om Pauline och Frank har tidigare varit och är alltjämt gemensam mellan Kristin Hedrén och Daniel Hedrén. Kristin Hedrén och Daniel Hedrén har var för sig yrkat att vårdnaden om barnen i stället ska tillkomma henne respektive honom ensam. Frågan som hovrätten inledningsvis måste pröva är om det trots detta finns förutsättningar att låta den gemensamma vårdnaden om Pauline och Frank bestå. I samband med den bedömningen måste det också göras en prövning av om det föreligger omständigheter som innebär att barnen löper risk att fara illa hos någon av föräldrarna.

Framför allt Kristin Hedrén, och till följd därav även Daniel Hedrén i viss mån, har också i hovrätten riktat stort fokus på förhållandet dem emellan och på händelser som ligger flera år tillbaka i tiden. De fotografier som Kristin Hedrén har presenterat i hovrätten ger visst stöd för hennes påståenden om våld mot henne från Daniel Hedréns sida. Det gör också den ljudfil som hon har åberopat här. Liksom tingsrätten kan hovrätten konstatera att utredningen i denna del ger utrymme för någon oro över vad Daniel Hedrén kan ha utsatt Kristin Hedrén för under det att parterna levde tillsammans. Hovrätten konstaterar dock att Kristin Hedréns påståenden har varit föremål för en förundersökning som har lagts ned vid två tillfällen och inte har lett till åtal. Daniel Hedrén har för sin del helt tillbakavisat Kristin Hedréns uppgifter i detta avseende. Det ska i sammanhanget framhållas att Daniel Hedrén å sin sida har gjort påståenden om våld mot honom från Kristin Hedrén, uppgifter som får stöd av vittnet Johan Houtari. I denna del pågår, enligt vad båda parter har upplyst, alltjämt förundersökning.

Kristin Hedrén och Daniel Hedrén lever inte längre tillsammans och har såvitt framgår en mycket begränsad kontakt med varandra. Daniel Hedrén lever i ett nytt förhållande och det finns inget i utredningen som talar för att han aktivt har sökt upp Kristin

Hedrés sedan hon flyttade till skyddat boende i oktober 2019 eller att han skulle komma att göra det framöver. Risken för våld, och för att Pauline och Frank skulle bevittna våld mellan föräldrarna, får därför, även med beaktande av beskedet från polisen om den pågående säkerhetsplaneringen, bedömas som låg. Något påstående om att Daniel Hedrés skulle ha utövat våld mot något av barnen finns inte, och ingenting i utredningen talar heller för att det finns en framtida risk för det.

I såväl tingsrätten som hovrätten har Kristin Hedrés åberopat dokumentation, både från skolan och från kvinnojouren, om att särskilt Franks mående före och efter umgängen med Daniel Hedrés skulle ha påverkats negativt. Detta har lett till att skolan har anpassat hans studiegång i anslutning till umgängeshelgerna. Det bör dock i sammanhanget noteras att uppgifterna inte får något stöd i umgängesstödjarnas iakttagelser under det ganska omfattande umgänge som trots allt har genomförts såväl före som efter tingsrättens dom. Ariam Berhane berättade i tingsrätten om sin uppfattning om samspelet mellan barnen och Daniel Hedrés, och om barnens sinnesstämning och förhållningssätt, på ett sätt som står i stark kontrast till Kristin Hedrés och kvinnojourens uppgifter. Inte heller den umgängesstödjare som har bistått under umgänget under 2021 har i sina rapporter lämnat andra uppgifter än att umgänget har fungerat väl. Hovrätten återkommer nedan till betydelsen av och orsakerna till Franks och Paulines uttalanden i olika sammanhang om sin vilja när det gäller kontakten med Daniel Hedrés, men hovrätten drar i vart fall i denna del slutsatsen att förhållandena kring Daniel Hedrés inte är sådana att det finns risk för att barnen skulle fara illa hos honom.

När det gäller påståendena om Kristin Hedrés psykiska ohälsa kan det konstateras att de händelser som Daniel Hedrés har hänfört sig till nu ligger relativt långt tillbaka i tiden. Att situationen kan ha varit akut i samband med att parterna genomgick en uppslitande separation är inte anmärkningsvärt. Kristin Hedrés har i förhöret i hovrätten beskrivit sin tillvaro som numera huvudsakligen harmonisk och lugn. Några nya uppgifter om vårdinsatser eller andra händelser av relevans i sammanhanget finns inte i utredningen. Hovrätten ansluter sig därför till tingsrättens slutsats att det inte heller avseende Kristin Hedrés finns risk för att barnen far illa hos henne, eller att de framöver skulle komma att göra det.

Frågan är då om parternas förmåga att samarbeta är sådan att en fortsatt gemensam vårdnad om barnen är möjlig.

Kristin Hedrén, Pauline och Frank har fortfarande skyddade uppgifter i folkbokföringen. De har flyttat från det skyddade boende som erbjöds dem under 2019 till en egen bostad, men barnen har alltså sedan ett och ett halvt år tillbaka bott med Kristin Hedrén och endast haft en reglerad och begränsad kontakt med Daniel Hedrén. Samarbetet mellan Kristin Hedrén och Daniel Hedrén präglas alltså av djup ömsesidig misstro och av deras vitt skilda uppfattningar dels om tidigare händelser i deras förhållande, dels om den andres föräldraförmåga. Det umgänge som har beslutats under målets handläggning har hittills kunnat genomföras endast med bistånd av utomstående och samarbetet framstår även i detta avseende som skört.

Den bedömning som tingsrätten gjorde om parternas samarbetsförmåga utgick från att Kristin Hedréns och Daniel Hedréns problem i stor utsträckning var kopplade till en komplicerad separation och att motsättningarna skulle komma att avta med tiden efter att Kristin Hedrén och Daniel Hedrén inrättade sig efter de nya förutsättningarna. Det har nu gått relativt lång tid sedan uppbrottet under hösten 2019 och konfliktsituationen har inte förbättrats på något påtagligt sätt.

Pauline och Frank är i en sådan ålder att viktiga beslut som rör deras tillvaro, bl.a. i fråga om skolgång, aktiviteter och vårdinsatser, behöver fattas löpande och i relativt stor utsträckning. Vad gäller Frank ger utredningen också stöd för att det finns ett behov av att utreda orsakerna till hans mående. Enligt hovrättens mening framstår det inte längre som realistiskt att tro att samarbetet mellan Kristin Hedrén och Daniel Hedrén inom överskådlig tid ska kunna fungera på ett sätt som svarar mot dessa behov. Tvärtom kan det antas att deras inbördes konflikter kan fortsätta att påverka barnen negativt. Det finns också risk för att viktiga åtgärder som gäller barnen över huvud taget inte kan genomföras.

Enligt hovrättens mening saknas det alltså numera förutsättningar för fortsatt gemensam vårdnad om Pauline och Frank. Frågan är då vem av föräldrarna som ensam ska ha vårdnaden om barnen.

Frågan om vem som ska ha ensam vårdnad om Pauline och Frank

När det gäller lämpligheten som vårdnadsförälder har hovrätten ovan konstaterat att det inte föreligger några risker hos någon av föräldrarna som innebär att barnen skulle fara illa hos någon av dem. Även om både Kristin Hedrén och Daniel Hedrén i hovrätten har lagt stor vikt vid den andres fel och brister, framstår de samtidigt som var för sig genuint engagerade och kärleksfulla föräldrar till Pauline och Frank.

Vid valet av vårdnadshavare måste emellertid också beaktas om någon av föräldrarna har bättre förmåga än den andre att tillgodose barnets behov av en nära och god kontakt med den andre föräldern. Hovrätten gör som utgångspunkt bedömningen att Frank och Pauline har ett sådant behov (se vidare nedan i avsnittet med bedömning i umgängesfrågan).

Daniel Hedrén har gjort gällande att Kristin Hedrén, dels genom att tillsammans med barnen flytta till ett skyddat boende och under cirka nio månaders tid avskära hans kontakter med dem, dels genom att på olika sätt försvåra det umgänge som därefter beslutats av domstolarna, har agerat på ett sådant sätt att det måste ges betydelse i vårdnadsfrågan. Något motsvarande påstående om risker för att Daniel Hedrén som vårdnadshavare skulle försvåra kontakten med Kristin Hedrén finns inte från hennes sida.

Att en förälder utan godtagbara skäl begränsar ett barns umgänge eller kontakt med den andra föräldern, s.k. umgängessabotage, är en omständighet som ska vägas mot behovet av kontinuitet och stabilitet och som kan leda till att vårdnaden flyttas (se bl.a. RH 1999:74, jfr NJA 1998 s. 675). Frågan är således om det mot bakgrund av Kristin Hedréns agerande under hösten 2019 eller i övrigt kan anses finnas en sådan risk för att hon begränsar Paulines och Franks kontakter med Daniel Hedrén att vårdnaden bör tillkomma Daniel Hedrén.

Det kan konstateras att det uppbrott som under hösten 2019 ledde till att Kristin Hedrén och barnen flyttade från den gemensamma bostaden var orsakat av en uppsplitande och utdragen separation med anklagelser om våld riktade mot framför allt

Daniel Hedrén. Händelserna medförde också att Daniel Hedrén anhölls under några dygn och att förundersökning i vart fall inleddes. Av myndigheter och kvinnojour gjordes initialt bedömningen att Kristin Hedrén och barnen var i behov av skydd. Att Kristin Hedrén mot den angivna bakgrunden vid detta tillfälle agerade som hon gjorde, och att det därefter dröjde innan kontakten mellan barnen och Daniel Hedrén kunde återupptas, kan enligt hovrättens mening inte anses utgöra umgängessabotage av sådant slag att det ska vara utslagsgivande för vårdnadsfrågan.

Kristin Hedréns agerande i tiden efter domstolarnas umgängesbeslut inger emellertid större betänkligheter. Av den åberopade utredningen framgår att det beslutade umgänget, genom Kristin Hedréns, kvinnojourens och sociala myndigheters gemensamma försorg, har kommit att i vart fall inledningsvis inskränkas på ett sätt som avviker från fattade beslut. Umgänget har också vid något eller några tillfällen avbrutits till följd av mindre förseningar och ändrade förhållanden. Även om en del av dessa åtgärder har förklarats med hänvisningar till gällande säkerhetsplanering har detta kommit att få negativa effekter för planerat umgänge och har såvitt framgår inte aktivt förebyggts eller motverkats av Kristin Hedrén. Kristin Hedréns relativt oflexibla inställning har också framgått av den meddelandekonversation mellan henne och Daniel Hedrén om telefonumgänge som hon själv har åberopat. I denna del ska också uppmärksammas att hon har vägrat att lämna ut barnens telefonnummer till Daniel Hedrén. Kristin Hedrén har inte heller, på direkta frågor om detta i hovrätten, lämnat annat än svävande svar på hur hon konkret ska göra för att främja Paulines och Franks kontakter med Daniel Hedrén.

Det finns alltså enligt hovrättens mening en inte försumbar oro för att Kristin Hedrén, om hon tillerkänns vårdnaden om Pauline och Frank, skulle komma att agera på ett sådant sätt att det påverkar barnens kontakter med Daniel Hedrén negativt. Det är ett skäl som i och för sig talar för att Daniel Hedrén ska ha vårdnaden om barnen.

Mot det som nu sagts står emellertid Frank och Paulines behov av kontinuitet. Med hänsyn till den mycket oroliga situation som barnen tidigare befunnit sig i, starkt präglad av föräldrarnas separation och av den pågående vårdnadsprocessen, gör sig detta behov särskilt gällande. Av utredningen framgår inget annat än att barnen numera

lever under ordnade boendeförhållanden och att båda två fungerar bra i den nya skolan. Kristin Hedrén har också uppgett att det finns ett utvecklat kontaktnät runt både henne och barnen och att barnen ägnar sig åt vissa fritidsaktiviteter.

Den faktiska omvårdnads- och boendesituationen för Pauline och Frank ska mot denna bakgrund inte ändras utan att det finns starka skäl för det. Vad som anförts om oron för Kristin Hedréns förhållningsätt till kontakterna med Daniel Hedrén utgör i vart fall för närvarande inte så starka skäl att Pauline och Frank på nytt ska ryckas upp från en tillvaro som relativt nyligen synes ha stabiliserats. Hovrätten beaktar därvid att Kristin Hedrén ändå medverkat till att umgänge mellan barnen och Daniel Hedrén kunnat genomföras. Vid en samlad bedömning och efter noggrant övervägande finner hovrätten därför att vårdnaden om Pauline och Frank ska tillkomma Kristin Hedrén ensam. I detta sammanhang vill hovrätten noga understryka Kristin Hedréns tydliga ansvar som vårdnadshavare för att främja barnens relation med Daniel Hedrén och påminna om att avskurna eller försvårade kontakter med honom skulle kunna leda till annorlunda ställningstaganden om vårdnadsfrågan skulle komma att prövas på nytt.

Tingsrättens dom ska således sammanfattningsvis ändras i fråga om vårdnad på så sätt att vårdnaden om Pauline och Frank ska tillkomma Kristin Hedrén ensam.

Boende

Av utgången i vårdnadsfrågan följer att Pauline och Frank kommer att bo tillsammans med Kristin Hedrén. Någon möjlighet för domstolen att i denna situation förordna särskilt om boendet finns inte (jfr 6 kap. 14 a § föräldrabalken).

Paulines och Franks rätt till umgänge med Daniel Hedrén

När det gäller frågan om umgänge måste utgångspunkten vara att Pauline och Frank har ett behov av en nära och god kontakt med Daniel Hedrén. I utredningen finns emellertid flera dokumenterade uppgifter om att båda barnen, med något olika styrka, i flera olika sammanhang har uttryckt en efter hand tydligare vilja att de inte vill träffa sin pappa.

När det gäller bedömningen av orsakerna till och betydelsen av barnens vilja i denna del gör hovrätten i allt väsentligt samma bedömningar som tingsrätten har gjort. Hovrätten vill dock lägga till följande. Av de BBiC-utredningar som Kristin Hedrén har åberopat i hovrätten framgår att barnen även under inledningen av 2021, dvs. efter det att umgänget med Ariam Berhane som umgängesstödjure hade genomförts, har vidhållit sin motvilja mot att träffa Daniel Hedrén. Camilla Kärnhagen, som genomförde BBiC-utredningarna, rekommenderade mot denna bakgrund att något umgänge med Daniel Hedrén inte alls skulle genomföras eftersom det skulle riskera att orsaka skador i relationen mellan honom och barnen även på längre sikt. Vid förhöret med Camilla Kärnhagen i hovrätten har emellertid framkommit att underlaget för hennes bedömningar har utgjorts av två samtal med barnen till vilka barnen skjutsats av Kristin Hedrén eller kvinnojouren, att personal från kvinnojouren kan ha närvarat vid något av samtalen, att Camilla Kärnhagen hade fler kontakter med Kristin Hedrén än med Daniel Hedrén, att Camilla Kärnhagen tog del av Kristin Hedrés överklagande till hovrätten men inte av Daniel Hedrés inlagor och att Camilla Kärnhagen inte tog någon kontakt med Ariam Berhane eller läste någon av dennas umgängesrapporter. Camilla Kärnhagen har, som hovrätten uppfattat henne, tillstått att i vart fall den sistnämnda omständigheten kan anses utgöra en brist i hennes underlag till ställningstagandena.

Även med beaktande av det nya materialet i hovrätten finns det enligt hovrättens mening inte skäl att avvika från tingsrättens slutsats om att uppgifterna om Paulines och Franks ovilja måste bedömas med försiktighet och att dessa uppgifter därför inte kan ges avgörande betydelse för frågan om umgänge. Enligt hovrättens mening står tvärtom relationen mellan barnen och Daniel Hedrén vid ett avgörande vägskaäl, på så sätt att ett avbrott i umgänget nu riskerar att leda till att kontakten med Daniel Hedrén bryts för lång tid framöver. Hovrätten ansluter sig därför till uppfattningen att barnen har behov av ett relativt omfattande umgänge med Daniel Hedrén. När det gäller avvägningen mellan detta behov och risken för röjande av bostadsorten gör hovrätten ingen annan bedömning än den som tingsrätten har gjort.

I fråga om den närmare omfattningen av umgänget finns anledning att ta särskild hänsyn till några faktorer. För det första är det nödvändigt med en viss upptrappning

innan ett löpande umgänge kan nå sin slutliga form. Det innebär dels att umgänge med umgängesstöd bör fortsätta vid ett fåtal tillfällen innan umgänget kan övergå till ett oövervakat sådant, dels att det inte är lämpligt att redan under sommaren 2021 förordna om ett mera sammanhängande umgänge. För det andra bör viss hänsyn tas till de skyddade uppgifter som gäller för barnen. Det innebär att hämtning och lämning regelmässigt ska ske på T-centralen (på den närmare plats som parterna får komma överens om) och att det löpande helgumgänget varannan vecka ska inskränkas till att gälla från fredag eftermiddag till söndag kväll. Övrigt umgänge ska ske i huvudsak i enlighet med Daniel Hedréns yrkanden i den delen, på det sätt som framgår av domslutet.

Det tidigare förordnade telefonumgänget har inte fungerat, och Daniel Hedrén själv har uttryckt att det bör ske frivilligt om det alls ska vara aktuellt. Med hänsyn till det omfattande umgänge som i övrigt har beslutats saknas det enligt hovrättens mening nu anledning att särskilt reglera frågan om telefonumgänge.

Övrigt

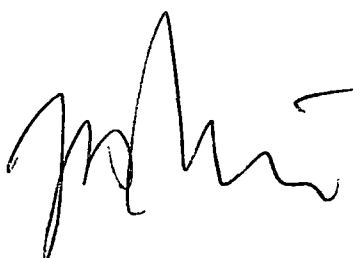
Det är av vikt att umgänget som nu har beslutats kan komma igång enligt den plan för upptrappning som framgår av domslutet. På grund härav och med hänsyn till utgången i vårdnadsfrågan bör domen i fråga om vårdnad och umgänge gälla omedelbart och utan hinder av att den inte har vunnit laga kraft. Hovrättens tidigare interimistiska beslut om umgänge ska inte längre gälla.

De ersättningar som rättshjälpsbiträdena har begärt får anses skäligen och ska fastställas.

Fortsatt sekretess ska gälla i den omfattning som framgår av domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2021-07-16

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. H.' or similar, written in a cursive style.A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Erik Mosesson', written in a cursive style.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Jens Wieslander, referent, och Erik Mosesson, tf. hovrättsassessorn Karin Hallåker samt nämndemännen Christina Nygårdh och Agneta Sjöstedt.

ATTUNDA TINGSRÄTT

DOM
2020-10-21
Meddelad i
SollentunaMål nr
T 1338-19**PARTER****Kärande**

Daniel Hedrén, 19780424-9352
Tröskvägen 15
175 52 Järfälla

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Advokat Martina Bergh
FIRMAN advokaterna Fialdini Dahlqvist AB
Sveavägen 17
111 57 Stockholm

Svarande

Kristin Hedrén, 19810725-2903
Adress hos ombudet

Ombud och biträde enligt rättshjälpslagen: Advokat Sofie Kastrup
Kastrup Advokatbyrå AB
Engelbrektsgatan 25
791 60 Falun

DOMSLUT

1. Daniel Hedrén och Kristin Hedrén ska alltjämt gemensamt ha vårdnaden om Pauline Hedrén, 20100317-6748 och Frank Hedrén, 20111027-9559.
2. Pauline och Frank ska bo tillsammans med Kristin Hedrén.
3. Pauline och Frank ska ha rätt till umgänge med Daniel Hedrén enligt följande
 - a) Fram till och med den 14 november 2020: Lördagar jämna veckor, kl. 13.00–16.00, i närvaro av umgängesstöd som utses av Järfälla kommun samt i den lokal som samma kommun anvisar för sådant umgänge.
 - b) Därefter, från torsdag jämna veckor efter skolan, till måndag ojämna veckor innan skolan. Hämtning och lämning ska ske på skolan.

Dok.Id 1071155

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 940 191 29 Sollentuna	Tingsvägen 11	08-561 696 02 E-post: tvistemalarende.attunda.tingsratt@dom.se www.attundatingsratt.domstol.se		måndag – fredag 08:00–16:30

4. Pauline och Frank ska ha rätt till storhelg- och lovumgänge med Daniel Hedrén enligt följande.
- a) Vartannat sportlov efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning på skolan. Ojämna år hos Daniel Hedrén med början 2021.
 - b) Vartannat påsklov efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning ska ske på skolan. Jämna år hos Daniel Hedrén med början 2022.
 - c) Fyra sammanhängande veckor varje sommar med förtur vartannat år att välja veckor senast den 1 april. Daniel Hedrén har förtur under ojämna år.
 - d) Vartannat höstlov efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning ska ske på skolan. Ojämna år hos Daniel Hedrén med början 2021.
 - e) Varannan jul från sista skoldagen före lovet efter skolans slut till den 30 december. Hämtning på skolan och lämning på T-centralen kl. 12.00. Jämna år hos Daniel Hedrén med början år 2020.
 - f) Vartannat nyår från den 30 december till första skoldagen efter lovet innan skoldagens början. Hämtning ska ske på T-centralen kl. 12.00 och lämning på skolan. Ojämna år hos Daniel Hedrén med början 2021/2022.
 - g) Pauline och Frank ska under de år de inte har umgänge med Daniel Hedrén under storhelger på motsvarande sätt ha rätt till obruten samvaro med Kristin Hedrén. Detsamma ska gälla under fyra veckor på sommaren.
5. Pauline och Frank ska ha rätt till telefonumgänge med Daniel Hedrén, onsdagar, jämna veckor, och söndagar, ojämna veckor, kl. 19.00–20.00.
6. Tingsrätten fastställer ersättning enligt rättshjälpslagen åt Martina Bergh till 142 320 kr, varav 107 757 kr avser arbete, 3 855 kr tidsspillan, 2 244 kr utlägg och 28 464 kr mervärdesskatt.
7. Tingsrätten fastställer ersättning enligt rättshjälpslagen åt Sofie Kastrup till 146 510 kr, varav 106 353 kr avser arbete, 10 280 kr tidsspillan, 575 kr utlägg och

29 302 kr mervärdesskatt.

8. Sekretessen enligt 36 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifterna i läkarintyg (aktbil. 77-78) och ljudinspelning (aktbil. 153) som lagts fram vid huvudförhandlingen bakom stängda dörrar ska bestå i målet.

9. Domen ska gälla omedelbart utan hinder av att den inte vunnit laga kraft. Tingsrättens interimistiska beslut den 4 mars 2020 och Svea hovrätts interimistiska beslut den 29 maj 2020 i mål Ö 3329-20 ska inte längre gälla.

BAKGRUND

Daniel Hedrén och Kristin Hedrén har tillsammans dottern Pauline Hedrén, född 2010, och sonen Frank Hedrén, född 2011. De har gemensam vårdnad om barnen. Parterna separerade slutligt hösten 2019 varvid Kristin Hedrén tillsammans med de gemensamma barnen flyttade till skyddat boende.

Sedan tvist om vårdnad, boende och umgänge inleddes har tingsrätten inhämtat upplysningar från Familjerätten Järfälla och Upplands-Bro kommun. Familjerätten har även utfört en vårdnads-, boende- och umgängesutredning daterad den 10 juni 2020.

Den 27 januari 2020 meddelade tingsrätten deldom på äktenskapsskillnad och förordnade samtidigt bodelningsförrättare mellan parterna.

Den 4 mars 2020 beslutade tingsrätten interimistiskt att barnen skulle bo hos Kristin Hedrén. Kristin Hedréns interimistiska yrkanden om ensam vårdnad och Daniel Hedréns yrkande om umgänge avslogs. Den 2 juni 2020 beslutade hovrätten interimistiskt, med ändring av tingsrättens beslut, att Pauline och Frank skulle ha rätt till umgänge med Daniel Hedrén varannan lördag, jämna veckor, kl. 13.00–16.00, med början vecka 24 2020, i närvaro av umgängesstöd som utses av Järfälla kommun samt i den lokal som samma kommun anvisar för sådant umgänge. Tingsrättens beslut fastställdes i övriga delar.

Vid huvudförhandlingen den 29–30 september 2020 behandlades frågorna om vårdnad, boende och umgänge. Vad som framkom redovisas i denna dom.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING**Daniel Hedrén**

Daniel Hedrén har i första hand yrkat att han ska ha ensam vårdnad om Pauline och Frank. I andra hand har han yrkat att vårdnaden om barnen fortsättningsvis ska vara

gemensam men att barnen ska ha sitt stadigvarande boende hos honom. Han har vidare yrkat att barnen ska bo växelvis hos föräldrarna med hämtning fredagar jämna veckor efter skolan och lämning ojämna veckor innan skolan.

Daniel Hedrén har för det fall vårdnaden eller boendet tillfaller Kristin Hedrén yrkat att barnen ska ha rätt till umgänge med honom från torsdag, jämn vecka, efter skolan till måndag, ojämna vecka, innan skolan. Hämtning och lämning ska ske på skolan.

Daniel Hedrén har för det fall barnen ska bo växelvis hos föräldrarna eller för det fall vårdnaden eller boendet tillfaller Kristin Hedrén yrkat att barnen ska ha rätt till storhelg- och lovumgänge enligt följande.

- a) Vartannat sportlov efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning på skolan. Ojämna år hos Daniel Hedrén med början 2021.
- b) Vartannat påsklov efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning på skolan. Jämna år hos Daniel Hedrén med början 2022.
- c) Fyra sammanhängande veckor varje sommar med förtur vartannat år att välja veckor senast den 1 april. Daniel Hedrén har förtur under ojämna år
- d) Vartannat höstlov efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning på skolan. Ojämna år hos Daniel Hedrén med början 2021.
- e) Varannan jul från sista skoldagen före lovet efter skolans slut till den 30 december. Hämtning på skolan och lämning på T-centralen kl. 12.00. Jämna år hos Daniel Hedrén med början år 2020.
- f) Vartannat nyår från den 30 december till första skoldagen efter lovet innan skoldagens början. Hämtning kl. 12.00 på T-centralen och lämning på skolan. Ojämna år hos Daniel Hedrén med början 2021/2022.

Storhelg- och lovumgänge ska äga företräde framför det löpande umgänget.

Daniel Hedrén har för det fall barnen ska bo växelvis hos föräldrarna eller för det fall vårdnaden eller boendet tillfaller Kristin Hedrén yrkat att barnen ska ha rätt till telefonumgänge, onsdagar, jämna veckor, och söndagar, ojämna veckor, kl. 19.00-20.00.

Daniel Hedrén har vidare yrkat att barnen under alla förhållanden ska ha rätt till umgänge med honom i närvaro av umgängesstöd i den omfattning och tid som Familjerätten för Järfälla och Upplands-Bro kommun kan erbjuda.

Daniel Hedrén har slutligen yrkat att det som förordnas ska gälla omedelbart utan hinder av att domen inte vunnit laga kraft.

Kristin Hedrén

Kristin Hedrén har bestritt Daniel Hedréns yrkanden. Hon har dock medgett Daniel Hedréns yrkande om telefonumgänge. För det fall barnen ska ha rätt till umgänge med Daniel Hedrén ska umgänget ske i närvaro av umgängesstöd.

Kristin Hedrén har för egen del i första hand yrkat att hon ska ha ensam vårdnad om barnen och i andra hand att de ska ha sitt stadigvarande boende hos henne. För det fall vårdnaden och boendet tillfaller henne har hon inte medgett något reglerat umgänge mellan barnen och Daniel Hedrén.

Kristin Hedrén har för det fall vårdnaden och boendet tillfaller Daniel Hedrén yrkat att barnen ska ha rätt till umgänge med henne från torsdag, jämn vecka, efter skolan till måndag, ojämna vecka, innan skolan. Hämtning och lämning ska ske på skolan.

Kristin Hedrén har för det fall barnen ska bo växelvis hos föräldrarna eller för det fall vårdnaden eller boendet tillfaller Daniel Hedrén yrkat att barnen ska ha rätt till storhelg- och lovumgänge med henne enligt följande.

- a) Vartannat sportlov efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning på skolan. Ojämna år hos Daniel Hedrén med början 2021.
- b) Vartannat påsklov efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning på skolan. Jämna år hos Daniel Hedrén med början 2022.
- c) Fyra sammanhängande veckor varje sommar med förtur vartannat år att välja veckor senast den 1 april. Daniel Hedrén har förtur under ojämna år
- d) Vartannat höstlov efter skoldagens slut sista skoldagen före lovet till första skoldagen efter lovet. Hämtning och lämning på skolan. Ojämna år hos Daniel Hedrén med början 2021.
- e) Varannan jul från sista skoldagen före lovet efter skolans slut till den 30 december. Hämtning på skolan och lämning på T-centralen kl. 12.00. Jämna år hos Daniel Hedrén med början år 2020.
- f) Vartannat nyår från den 30 december till första skoldagen efter lovet innan skoldagens början. Hämtning kl. 12.00 på T-centralen och lämning på skolan. Ojämna år hos Daniel Hedrén med början 2021/2022.

Storhelg- och lovumgänge ska äga företräde framför det löpande umgänget.

Kristin Hedrén har slutligen motsatt sig att det som förordnas ska gälla omedelbart utan hinder av att domen inte vunnit laga kraft.

Daniel Hedrén

Daniel Hedrén har bestritt Kristin Hedréns yrkanden. För det fall vårdnaden och boendet tillfaller honom har han medgett att barnen ska ha rätt till umgänge med Kristin Hedrén fredag, ojämna vecka, efter skolan till måndag, jämna vecka, före skolan. För det fall vårdnaden/boendet tillfaller honom ska barnen ha rätt till obruten samvaro med honom i enlighet med det av honom framställda storhelg- och lovumgänget.

GRUNDER**Daniel Hedrén**

Det är till Paulines och Franks bästa att Daniel Hedrén utövar vårdnaden om dem alternativt att barnen bor hos honom. Kristin Hedrén tillgodoser inte barnets behov av att hålla kontakt med Daniel Hedrén. De samarbetssvårigheter som föreligger har Kristin Hedrén orsakat. Det är Daniel Hedrén som är lämplig som vårdnad, boende- och umgängesförälder. Kristin Hedrén är olämplig att utöva vårdnaden och som boendeförälder eftersom hon exponerar barnen i deras konflikter och använder dem som ett verktyg som är skadligt för barnen. Hennes psykiska ohälsa utgör en risk för barnen.

Kristin Hedrén

Det är till Paulines och Franks bästa att Kristin Hedrén utövar vårdnaden om dem alternativt att barnen bor hos henne. Det saknas förutsättningar för gemensam vårdnad eftersom parterna har djupgående samarbetssvårigheter och Daniel Hedrén har utövat våld mot henne. Daniel Hedrén är olämplig som vårdnad, boende- och umgängesförälder. Det föreligger risk att barnen och Kristin Hedrén far illa om vårdnad, boende eller umgänge tillerkänns Daniel Hedrén.

UTVECKLING AV TALAN**Daniel Hedrén**

Parterna träffades 2004 genom en gemensam vän. De blev kort därefter samboende och flyttade in i Daniel Hedréns bostad i Bromsten. Kristin Hedréns självdestruktiva och kontrollerande beteende blev påtagligt. Hon placerade ut inspelningsapparater i bostaden och GPS-sändare i bilen. Daniel Hedrén övervägde att avsluta relationen men bestämde sig för att stanna kvar. Pauline föddes i mars 2010 och Frank föddes i oktober 2011. Parterna hade delat ansvar för barnen. Under en period när Kristin Hedrén arbetade i butik tog dock Daniel Hedrén huvudansvaret för barnen bl. a.

ombesörjde han hämtning och lämning av barnen till förskola och stannade hemma med barnen när de var sjuka. Daniel Hedrén har alltid prioriterat barnen framför sitt arbete. Parterna flyttade till Viksjö 2014 och i samband med det eskalerade Kristin Hedréns kontrollerande beteende på nytt. Hon kontrollerade hans mobiltelefon, koder, post samt orsakade konflikter med Daniel Hedréns vänner. I takt med det blev relationen alltmer påfrestande. Även barnen exponerades. Daniel Hedrén försökte därför undvika konflikterna och att skydda barnen genom att ta med barnen till sitt lantställe eller till barnens farföräldrar. Kristin Hedrén kunde hota med att skada sig när han lämnade huset tillsammans med barnen. 2018 blev Kristin Hedrén tvångsomhändertagen vid två tillfällen. Ett av tillfällena var när Daniel Hedrén ansökte om äktenskapsskillnad. Kristin Hedrén kördes då av deras granne till psykiatri. I samband med det gjorde Danderyd sjukhus en orosanmälan till socialtjänsten. Kristin Hedrén blev ineliggande en tid och när hon var åter hemma fortsatte hon att begränsa Daniel Hedréns liv.

I januari 2019 beslutade Daniel Hedrén att på nytt ta upp frågan om äktenskapsskillnad och flyttade till en andrahandslägenhet. Han började umgås med sin vän Caroline Svanström i större utsträckning vilket upprörde Kristin Hedrén, som skickade en mängd sms från olika telefonnummer, flera med hotfullt innehåll, till Caroline Svanström. Caroline Svanström polisanmälde Kristin Hedrén för ofredande. Kristin Hedrén kontaktade även Caroline Svanströms före detta man. Kristin Hedrén stod utanför bostaden dagtid såväl som nattetid och ringde till Daniel Hedrén oavbrutet. Vid ett tillfälle kontaktade grannen polisen. Kristin Hedrén har polisanmält Caroline Svanström samt ansökt om kontaktförbud.

När parterna separerade bodde barnen växelvis hos dem. I februari 2019 ansökte Daniel Hedrén om äktenskapsskillnad. Kristin Hedrén uttryckte för Daniel Hedrén att hon inte hade ork och förmåga att på egen hand ta hand om barnen. Daniel Hedrén tog därför det huvudsakliga ansvaret för barnen i hemmet men ombesörjde även aktiviteter m.m. Parterna enades om att under sommaren leva ihop men inte som ett par. För Daniel Hedrén var det ett sätt att skydda barnen. Kristin Hedrén fortsatte att trakassera

Caroline Svanström och skickade sms där hon bl. a. anklagade Caroline Svanström för att ha antastat Pauline. Samma sommar ringde en granne till larmcentralen på grund av att Kristin Hedrén till denne uttryckt suicidala tankar. Daniel Hedrén insåg därför att barnen behövde komma ur den destruktiva hemmiljön och tog med sig barnen till deras farföräldrar. Samtidigt var Daniel Hedrén rädd för att det skulle få juridiska konsekvenser. I slutet av augusti var parterna på möte hos socialtjänsten med anledning av inkomna orosanmälningar. I samtal med socialutredarna uttryckte barnen inte att de var rädda för Daniel Hedrén samt uppgav att de trivdes att bo växelvis. En utredning inleddes där det bl. a. uttrycktes att barnen blev rädda för Kristin Hedrén när hon skrek. Barnen bodde återigen växelvis hos parterna. Barnen berättade att Kristin Hedrén talade illa om Caroline Svanström och förhörde barnen om dem. Kristin Hedrén hämtade även barnen på Daniel Hedréns veckor.

I oktober 2019 anhölls Daniel Hedrén efter att Kristin Hedrén kontaktat polisen. Anhållandet hävdades. Det pågår för närvarande förundersökning för grov kvinnofridskränkning. Daniel Hedrén har förnekat brott och tillbakavisat påståendet att han har utövat våld mot Kristin Hedrén. Det är Kristin Hedrén som har utövat våld mot Daniel Hedrén. Sedan dess har Kristin Hedrén bott på skyddat boende och beviljats sekretesskydd för sina folkbokföringsuppgifter. När han släpptes ville han veta var barnen befann sig eftersom de inte var hemma och han inte kände till placeringen. Daniel Hedrén har därefter aldrig uppsökt barnen sedan de placerades. Kristin Hedrén uttryckte samma månad i ett mejl till åklagaren, i samband med att hennes ansökan om kontaktförbud avslogs, att inget fysiskt våld hade förekommit samt att hon inte var rädd för Daniel Hedrén. Hon uttryckte även att hon inte kände någon oro för att lämna barnen till honom men att hon inte ville att de träffar flickvännen. Sedan Kristin Hedrén och barnen placerades på skyddat boende har hon varit i parternas gemensamma hem vid minst två tillfällen, bl. a. tillsammans med Daniel Hedrén, och haft täta kontakter med Daniel Hedrén trots att hon bedömts ha ett behov av skydd från honom. Kontakter togs senast sommaren 2020 som i stort sett var vänliga där parterna samtalade bl. a. om barnens pass.

Kristin Hedrén

Kristin Hedrén och Daniel Hedrén inledde en relation med varandra 2007. Daniel Hedrén utsatte Kristin Hedrén under en längre period för fysiskt och psykiskt våld. Kristin Hedrén levde i en tystnadskultur som utvecklades successivt. Daniel Hedrén var kontrollerande och hans beteende fick Kristin Hedrén att isoleras från sin bekantskapskrets och även sina föräldrar som har föranledde svåra konsekvenser för barnen. Barnen bevittnade våld i sitt hem 2018. Daniel Hedrén har diagnostiserats med bl. a. ADHD och antisocial personlighetsstörning.

Daniel Hedrén var drivande i fråga om äktenskapsskillnaden men parterna hade ett förhållande av och till även sedan den ansökan gjordes. Daniel Hedrén kom och gick efter eget tycke i familjens radhus och när han var på plats levde parterna som om de hade ett förhållande. De semestrade även tillsammans under sommaren 2019. När barnen bodde växelvist hjälpte Kristin Hedrén till på Daniel Hedréns veckor. Daniel Hedrén tog barnen till sitt lantställe och lät inte henne träffa dem.

Förhållandet avslutades i slutet av oktober 2019 när Daniel Hedrén åter igen blev våldsam mot Kristin Hedrén. Vid det tillfället kontaktade hon polis och Daniel Hedrén greps. Polisen upprättade en orosanmälan där det uttrycktes bl. a. att polisen upplevde Daniel Hedrén som manipulerande. Daniel Hedrén anhölls men släpptes sedermera. Kristin Hedrén uppmanades av socialtjänsten att skydda barnen genom att flytta till ett skyddat boende, annars skulle hon riskera att barnen omhändertogs. Förundersökningen mot Daniel Hedrén lades ner men återupptogs i samband med att Kristin Hedrén gav in ny bevisning. Utredningen pågår alltjämt.

I samband med att Daniel Hedrén släpptes inleddes en utredning om skyddat boende för Kristin Hedrén där det konstaterades att behov av sådan fanns och en säkerhetsplanering genomfördes. Kristin Hedrén flyttade tillsammans med barnen till det skyddade boendet. Kort därefter fick Kristin Hedrén och barnen skyddade identitetsuppgifter. Kristin Hedrén fick därefter förhöjd skyddsnivå av polisen. Kristin Hedrén upplevde att barnen var trygga på det skyddade boendet och att de trivdes i sin

nya skola. I barnsamtal uttryckte barnen en stark vilja att inte träffa sin pappa. Hon respekterade därför det. Båda barnen uttryckte även att de ville bo hos Kristin Hedrén.

I samband med att umgänge i närvaro av umgängesstöd initierades, genomfördes en säkerhetsplan som innebar att Daniel Hedrén skulle vara i umgängeslokalen 15 minuter innan barnen kom. Denna säkerhetsplan har Daniel Hedrén inte följt. Sedan umgänge med Daniel Hedrén påbörjats har barnens och särskilt Franks mående försämrats. Försämringen var särskild märkbar innan och efter umgängestillfällena. Detta uppmärksammades på det skyddade boendet och Franks skola gjorde en anpassad studieplan för honom med bl. a. hemundervisning samt regelbunden kontakt med kurator.

UTREDNING

Parterna har åberopat fria partsförhör med sig själva. På Daniel Hedréns begäran har vittnesförhör hållits med Caroline Svanström, Ariam Berhane, Johan Houtari och Mickael Fuchs hållits. På Kristin Hedréns begäran har vittnesförhör hållits med Anna Wallinder.

Daniel Hedrén har åberopat bl.a. orosanmälningar från honom själv och Danderyd sjukhus, skärmbilder och utskrifter av sms-konversationer mellan parterna samt mellan Kristin Hedrén och Caroline Svanström, polisanmälan från Caroline Svanström, aktanteckningar från socialtjänsten, läkarintyg, mejlkonversationer från barnutredare, utdrag ur polisförhör med Kristin Hedrén, mejlkonversation från Kristin Hedrén till åklagaren samt vårdnads-, boende och umgängesutredningen.

Tingsrätten har också tagit del av ljudinspelningar från telefonsamtal mellan Daniel Hedrén och Kristin Hedrén.

Kristin Hedrén har åberopat socialnämndens vuxenutredning, polisens anmälan till socialnämnden, aktanteckningar, orosanmälan av skyddade boendet, beslut av

åklagaren om att återuppta förundersökning, mejl från Franks skola om Franks anpassade studieplan samt vårdnads-, boende och umgängesutredningen.

I vårdnads-, boende och umgängesutredningen från den 10 juni 2020 föreslås att Kristin Hedrén ska ha ensam vårdnad om Pauline Hedrén och Frank Hedrén samt att barnen ska ha sitt stadigvarande boende hos henne. Vidare föreslås att de ska ha umgänge med Daniel Hedrén i närvaro av umgängesstöd.

Under partsförhören har huvudsakligen följande kommit fram.

Daniel Hedrén

Kristin uppvisade redan vid inledningen i deras förhållande ett kontrollerande beteende. Hon hotade vid flera tillfällen med att ta livet av sig eller ta barnen ifrån honom om han skulle lämna henne. Han stannade kvar i relationen för att skydda barnen. Hon uppträdde lugnt mot honom enbart när han gjorde såsom hon själv ville. När konflikter uppdagades tog han barnen till sina farföräldrar eller deras lantställe. Det förekom inte något fysiskt eller psykiskt våld under tiden som de bodde ihop. Efter att relationen upphörde har Kristin slagit och sparkat honom. Det skedde bl. a. utanför deras hus i en situation som hans vän Johan Houtari bevittnade. Han polisanmälde inte händelsen för barnens skull. Han tog upp frågan om separation med Kristin vid flera tillfällen men det ledde alltid till konflikter. I februari 2019 ansökte han om äktenskapsskillnad.

Han flyttade till en andrahandslägenhet i januari 2019 där barnen bodde växelvist. Barnen trivdes med den boendeformen och det förekom mindre bråk mellan honom och Kristin. När Kristin misstänkte att Caroline Svanström var hemma hos honom brukade hon oanmält komma till lägenheten och bråka med honom samt fotografera deras bilar och sparka på dörren. När barnen var hemma var de rädda.

Sommaren 2019 bestämde de sig att de skulle spendera en sista sommaresemester tillsammans. De reste till Skara sommarland. De åkte inte som ett par utan som en

familj för barnen skull. I september berättade Kristin att hon ville ta livet av sig varför han gjorde en orosanmälan. Barnen befanns sig hos honom då i tre veckor.

En fredag i oktober 2019 skulle han lämna barnen till Kristin för att fira Franks födelsedag. Kristin uttryckte dock att hon inte orkade ta hand om dem eftersom hon inte mårde bra. Hon låg i sängen och även han märkte att hon inte var i skick att ta hand om barnen. När Kristin är frisk är hon en bra mamma. Han och barnen åkte därför därifrån för att köpa tårta och gick och åt. När han och barnen återvände hem började Kristin bråka varför han och barnen åkte till barnens farföräldrar för att sova där. De återvände hem dagen därpå och efter en stund anlände polisen till bostaden, varpå han greps. När han kom hem igen kontaktade han Socialtjänsten och Polisen. Han undrade om han skulle anmäla barnen som försvunna men underrättades då om att de blivit placerade på skyddat boende.

Han fick ha telefonkontakt med barnen när de bodde på det skyddade boendet. Det avbröts sedermera då han motsatte sig att swisha pengar till Kristin. Han har även haft telefonkontakt med Kristin som gått bra. Barnen har sedan de flyttade till det skyddade boendet blivit avskärmade från sitt sociala nätverk bl. a. från sina farföräldrar.

Han har enbart haft fyra umgängestillfällen i närvaro av umgängesstöd. Barnen hade inte träffat honom på nio månader. Trots detta gick umgängestillfällena bra. Det stämmer inte att de varit rädda för honom. Umgängestillfällena har varat kort tid eftersom Kristin inte ville att de skulle pågå längre. De första två tillfällena var barnen lite tillbakadragna men vid det tredje tillfället blev det mycket mer avslappnat och relationen blev som vanlig. Han känner inte igen beskrivningen om att de mått dåligt inför och efter umgängen. Han har inte uppgett till Frank att han ska köpa en PS4 till honom. Han har efter överenskommelse med familjerätten tagit med sig barnens tillhörigheter till umgängeslokalen men familjerätten fick inte ta med sig de innan de samrått med Kristin och personalen på hennes boende.

Han var i kontakt med Mickael Fuchs som arbetar som behandlare på familjecentrum för att förbättra samarbetet mellan honom och Kristin. Han beviljades insatsen som egentligen är ämnad för våldsutövare men fick avslutade den för att platsen behövdes till någon som behövde mer stöd. Han vidgår uppgiften om att han diagnostiserats med ADHD. Han har dock ingen aggressionsproblematik. Läkarintyget skrevs under en besvärlig period när han bodde ihop med Kristin. Han har sedan ett halvår tillbaka ändrat sin medicinering som förbättrat hans mående. Den brottslighet som han tidigare dömts för begick han innan barnen föddes. Sedan barnen föddes har han ändrat sin livsstil.

Han bytte lås på parternas gemensamma bostad för att han tappade bort sin nyckel. Låset byttes tillbaka efter två dagar när nyckeln upphittades. Det stämmer inte att han har förstört Kristins mobiltelefon. Han uppfattades av polisen som manipulativ eftersom han hade sin advokat i telefon och sa till barnen att de skulle berätta sanningen om hur de kände. Det stämmer inte att han har hotat Pauline med att hon ska bli påkörd av en lastbil samt att han uttalat att han önska att hon inte fanns.

De har varit överens om samtliga frågor som rör barnen. Han har inte haft några invändningar mot att ansöka om pass för barnen. Han har inte mottagit några e-postmeddelanden från Kristin om detta. Han behöver ensam vårdnad om barnen eftersom Kristin behöver beredas tillfälle att må bättre och då ska barnen inte vara tillsammans med henne. De kan kommunicera via e-post om den gemensamma vårdnaden ska bestå. Barnen behöver båda sina föräldrar. För det fall han tillerkänns vårdnaden eller boendet ska barnen, om möjligt, gå kvar i sin nuvarande skola. Skälet för det är att barnen varit med om tillräckligt med förändringar samt verkar trivas på sin skola. Barnen är i behov av stöd som de bör erbjudas när de återgår till sin normala miljö och traumat för dem är över. Han bor i ett hus på Ekerö som barnen är vana vid och har varit i på somrarna alternativt i Viksjö beroende på var barnen kommer gå i skola. För närvarande arbetstränar han och han planerar att återgå till sitt arbete som snickare.

Kristin Hedrén

Daniel har utövat våld mot henne vid flera tillfällen. Första gången han utövade fysiskt våld mot henne var 2013–2014. Det psykiska våldet har pågått under en längre tid. Hon har i relationen med Daniel levit isolerat varför hon utvecklat ett visst kontrollbehov. Han har varit manipulativ och kontrollerande. Barnen har även bevittnat våld i hemmet. De har bl. a. sett Daniel slänga ut henne ur en bil när konflikt mellan de uppstått. Daniel stannade då bilen på vägen och sa åt henne att gå ut. När Daniel anhölls frågade Frank henne varför Daniel sprungit efter henne med en sax. Pauline har till det skyddade boendet uppgett att hon sett en riktig pistol i Daniels garderob men att den nu finns på deras lantställe.

När de flyttade isär uppgav Daniel till henne att de behövde separera för att hitta tillbaka till varandra. Dagen därpå fick hon ett samtal från Caroline Svanströms man som uppgav att Daniel och Caroline Svanström hade ett förhållande med varandra. Hon blev därför hysterisk och sårad och skrevs sms till Caroline Svanström som hon idag skäms över. Daniel flyttade ut från deras hem när hon var gravid med Frank för att han drack för mycket. Hon tror att han då flyttade in hos Caroline Svanström.

Det stämmer inte att hon har psykiska problem. Hon har enbart haft utmattningssyndrom. Hon har vid ett tillfälle varit tvångsvårdad efter att hon konfronterade Daniel om hans otrohet. Daniel slog sönder hennes dator. Han sparkade då ner henne för trappan och drog därefter henne i håret upp för trappan. Hon skrek hysteriskt så att två grannar hörde henne. Daniel Hedrén uppgav till grannarna att hon hade tappat kontrollen varför grannarna hjälpte till att köra henne till psykiatri. Läkarna uppgav att hon hade fått en akut psykos. Hon var blåslagen när hon kom till vårdinrättningen. Hon uppgav till vårdpersonalen att hon vållat skadorna själv. En vän till henne fotade hennes skador men hon tog bort bilderna efter hot från Daniel Hedrén. Hon blev utskriven efter helgen för att det inte fanns någon överläkare på plats som kunde skriva ut henne. Sedan dess har hon haft kontakt med öppenvårdsmottagningen och medicinerats med antidepressiv medicin sedan december 2018. Hon har aldrig

varit suicidal. Hon hade i telefonsamtal uttryckt till sin vän att hon inte ville leva utan sina barn varför hennes vän blev orolig och ringde Daniel som ringde polisen.

Hon har tidigare enbart lämnat barnen till Daniel när hon inte klarat av att ta hand om dem ekonomiskt. Hon satte en GPS-sändare på sin egen bil eftersom den försvann på nätterna och Daniel inte ville förklara varför. Hon har inte avlyssnat huset för att kontrollera Daniel. Hon hade endast avlyssningsapparater i huset när hon bodde där ensam. Hon upptäckte då att Daniel var där tillsammans med en annan kvinna. Hon har inte kunnat ge in bevisning som visar att Daniel varit hotfull och utövat våld mot henne eftersom han tagit hennes mobiltelefon ifrån henne. Hon har genom appen "hitta min Iphone" sparat sin telefon till en återvinningscentral.

Hon och Daniel kan inte kommunicera om barnen per e-post. Hon har vid flera tillfällen mejlat honom om barnens pass men har inte fått något svar. Det skyddade boendet har försökt nå honom per e-post om att han ska lämna barnens tillhörigheter till boendet utan framgång. Hon har inte motsatt sig att Daniel lämnar barnens tillhörigheter i samband med umgängestillfällena. Frank har varit i behov av kontakt med Barn- och ungdomspsykiatrin sedan de flyttade till det skyddade boendet som Daniel inte har medverkat till. Genom socialtjänsten godkännande har trappan-samtal med barnen möjliggjorts.

Daniel Hedrén har ägnat sig mest åt fritidsaktiviteter med barnen. Daniel Hedrén har hårdare uppfostringsmetoder. Han har bl. a. lärt barnen att de inte får gråta. Det är inte lämpligt att han är vårdnadshavare eftersom barnen har skyddade folkbokföringsuppgifter som han inte får känna till. Som vårdnadshavare har han alltså tillgång till information om barnen. Det finns en risk att barnen undanröjer sin vistelseort för Daniel. Hon har fått ledande frågor från bekanta om var de befinner sig och barnen farföräldrar har frågat barnen om var de går i skolan. Barnen tycker det är påfrestande med skyddade uppgifter men de har anpassat sig.

Barnen trivs på det skyddade boendet och trivs på sin nya skola. Hon och barnen bor inte kollektivt utan de har sin egen lägenhet. De har fått ett kontaktnät men även

upprätthållit kontakten med sina vänner från Viksjö. Hennes mående har förbättrats sedan oktober 2019. Hon har försökt att upprätthålla en kontakt med barnens farföräldrar men har fått ingripa i deras samtal när de pratat illa om henne. Hon har på uppmaning av kvinnojouren haft telefonen på högtalarfunktion.

När barnen fick sin skyddsplacering uttryckte Pauline att hon var rädd för att Daniel skulle hitta dem samt att hon skulle råka röja vistelseorten. Hon har haft flera sms-kontakter med barnens farföräldrar och skickat bilder på barnen till dem. Barnen vill dock inte träffa sina farföräldrar. Kvinnojouren och socialtjänsten har sagt till henne att barnen ska få bestämma själva. Det stämmer inte att hon har pratat illa om Daniel framför barnen. Barnen får träffa Daniel när de själva vill det. Eftersom de i nuläget inte vill medger hon inget umgänge.

När Daniel inte följt socialtjänstens säkerhetsplanering för umgängestillfällena har barnen fått vänta i bilen. Det stämmer inte att hon har begränsat tiderna för umgängen. Det var familjerätten som föreslog att tiderna skulle kortas ner för barnen. Frank har blivit utåtagerande för att han tvingats att åka till umgängestillfällena. Pauline har blivit mer introvert sedan umgänget kom igång. Hon tror inte att Daniel kommer att göra barnen illa.

Hon har vid ett tillfälle frångått boendets säkerhetsplanering genom att besöka parternas bostad. Skälet till det var att hämta barnens tillhörigheter eftersom hon och barnen fick lämna huset i brådska. Hon hämtade bl. a. vinterkläder till dem. Hon försökte få någon att hämta tillhörigheterna åt henne men fick inget gehör varför hon fick gå själv. Hon visste inte att Daniel skulle vara i bostaden då eftersom han hade flyttat till huset på Ekerö. Hon kunde inte gå in i bostaden eftersom han hade bytt lås till huset. Hon blev istället insläppt av honom. Mötet gick bra. Det fanns folk i närheten som kunde ingripa om något skulle hända.

DOMSKÄL**Allmänna utgångspunkter**

Målet gäller vårdnad, boende och umgänge för Kristin Hedréns och Daniel Hedréns gemensamma barn Pauline, nu tio och ett halvt år gammal, och Frank, nio år gammal. Barnets bästa ska vara avgörande för tingsrätten avgörande (6 kap. 2 a § föräldrabalken). Särskilt avseende ska fästas vid risken för att barnet eller någon annan i familjen utsätts för övergrepp eller att barnet olovligen förs bort eller hålls kvar eller annars far illa, och barnets behov av en nära och god kontakt med båda föräldrarna. Hänsyn ska tas till barnets vilja med beaktande av barnets ålder och mognad. Vad som är barnets bästa ska avgöras i varje enskilt fall utifrån en bedömning av de individuella förhållandena.

Detta mål har till stor del handlat om de problem som Kristin Hedrén och Daniel Hedrén har haft under och efter sin samlevnad. Fokus för tingsrättens bedömning är dock inte situationen för föräldrarna, utan det bästa för Pauline och Frank. Det är viktigt att genom denna dom skapa tydliga förutsättningar som föräldrarna kan arbeta utifrån för att tillgodose trygga förhållanden för dem.

Gemensam eller-ensam vårdnad

Frågan är om vårdnaden om barnen ska fortsätta att vara gemensam eller om någon av föräldrarna ska ha ensam vårdnad.

Vad som är bäst för barnet i valet mellan ensam och gemensam vårdnad måste bestämmas utifrån en bedömning av förhållandena i varje enskilt fall. Det råder således ingen presumtion för eller emot gemensam vårdnad (prop. 2005/06:99 s. 51). Vad gäller frågan om vårdnad ska tingsrätten i valet mellan gemensam och ensam vårdnad särskilt fästa avseende vid föräldrarnas förmåga att samarbeta i frågor som rör barnet, se 6 kap. 5 § andra stycket föräldrabalken. Lagstiftaren har uttalat att gemensam vårdnad normalt förutsätter att föräldrarna har ett någorlunda konfliktfritt samarbete och att den vårdnadsformen inte får användas som ett medel för att "tvinga"

föräldrarna till samarbete. Lagstiftaren har vidare uttalat att ett barn inte mår bra av ständiga konflikter mellan föräldrarna och att möjligheten att döma till gemensam vårdnad mot en förälders vilja över huvud taget måste användas med stor försiktighet och lyhördhet (prop. 2005/06:99 s. 51).

Riskbedömning

I målet måste en riskbedömning göras. I utredningen har frågorna om våld och psykisk ohälsa identifierats som relevanta.

Utredarna har anfört bl. a. följande resonemang angående förekomsten av våld.

"Våld

Kristin och barnen bor på skyddat boende med hjälp av Vuxenheten, då det framkom uppgifter om våld mot henne från Daniels sida. Daniel träffade behandlare för våldsutövare via vuxenheten. Utredningen avslutas utan insats, med motiveringen att mamma skyddar barnen från att uppleva våld i hemmet då barnen och Kristin har flyttat till skyddat boende.

Kristin har under utredningssamtalen berättat om våldet i hemmet, även barnen uppger att de bevittnat våld då Daniel slagit deras mamma. Daniel förnekar att han brukat våld, utan uppger att det är Kristin som misshandlat honom mycket på grund av hennes psykiska ohälsa. Fakta är dock att Kristin och barnen har sedan oktober 2019 bott på skyddat boende. Kristin uppger även att Daniel utsatt henne för ekonomiskt våld. Enligt Kristin så ligger det ett åtal i tingsrätten om grov kvinnomisshandel. Kristin har också uppgett en annan sida av våld genom att hennes nätverk har förminskats då Daniel ansett att hon inte ska umgås med sin släkt och vänner. Daniel har uppgett att även hans sociala kontakter har blivit färre eftersom Kristin har velat kontrollera honom.

Utredare bedömer att riskan för våld har minskat då de inte längre bor tillsammans. Det är dock ett observandum att det är Daniel som har avbrutit sin relation med Kristin och inte tvärtom. Kristin har under alla år stannat kvar hos Daniel och upplevde det som psykiskt påfrestande då han lämnade henne. Man kan förklara detta med att det är ett mönster som finns hos misshandlade kvinnor och det är viktigt att inte Kristin hamnar i den situation, att hon återgår till Daniel, då detta skulle vara ytterst ogynnsamt för barnen.

Barn måste ha en absolut rätt att inte själv bli utsatt för våld, övergrepp eller annan kränkande behandling. Det innebär en risk för barnets psykiska hälsa att tvingas se eller höra våld i hemmet.

Reaktionerna kan bli väl så allvarliga när barn bevittnar våld i sin närmiljö, som om barnet själv varit utsatt för det direkta övergreppet. Barn i allmänhet känner ofta skuld för våldet och för att inte kunna ingripa till skydd för den som är direkt utsatt. Barn kan också uppleva en stark oro för att drabbas av likartade övergrepp. Även lindrigare våld kan uppfattas som allvarligt. Barn kanske inte förstår allt de ser men det otäcka och skrämmande minnen kan sätta sig i kroppen och bli ett problem längre fram i livet.

Polismyndigheten har dock bedömt hotbilden mot Kristin som riskfylld över tid, enligt Kristin. Utredare har dock inte denna uppgift bekräftad från polisen.”

Vid huvudförhandlingen har Kristin Hedrén, liksom Daniel Hedrén, berättat om situationer som innefattat våld från motparten. Det är dock svårt att bedöma omfattningen av dessa och graden av konkretion är relativt låg. Relationen mellan föräldrarna har av båda föräldrarna beskrivits som destruktiv och parterna har varit inbegripna i en utdragen separation. Även om Kristin Hedrén är placerad på skyddat boende har det inte framkommit något som talar för att Daniel har sökt upp henne eller att han innebär något hot mot henne. Vad som framkommit vid huvudförhandlingen kan inte heller anses ge stöd för att det förekommit sådan våldsutövning att det vore orimligt för parterna att samarbeta. Det finns inget påstående om att Daniel Hedrén skulle utöva våld mot barnen eller innebära någon direkt risk för barnen. Det inger viss oro att barnen berättat om våld men det är svårt att bedöma vad dessa uppgifter grundar sig på. Barnens inställning till sin pappa tycks också ha undergått en förändring som inbegriper ett avståndstagande under tiden de vistats hos sin mamma. Tingsrätten anser inte att utredningen i målet vad avser risken för våld talar mot att Daniel Hedrén ska kunna ha del i vårdnaden eller att det utesluter honom som boende- eller umgängesförälder.

Beträffande psykisk ohälsa anförs följande i utredningen.

”Psykisk ohälsa

190830 inleddes en utredning på barnenheten. Den inleddes då Daniel gjorde en orosanmälan över Kristins psykiska hälsa. Daniel tog kontakt med socialtjänsten och har aktivt skjutsat in Kristin till psykiatriska avdelningen, då han ansåg att hon var självskadebenägen. Kristin medger att hon har haft psykisk ohälsa men att det berott på Daniels agerande mot henne. Hon har under flera år inte

vågat uppge hur det varit i deras relation och hon har inte aktivt försökt avsluta relationen, detta har enligt Kristin medfört psykisk ohälsa.

Utredare bedömer att riskan för ohälsa har minskat då Kristin uppger att hennes mående har blivit mycket bättre när hon och Daniel inte längre har någon relation. Kristin går i samtal där hon bearbetar det som hänt och för att hitta en stabilitet att vara förälder, Vi bedömer att det är viktigt att Kristin fortsätter att få hjälp med sin psykiska hälsa.”

Tingsrätten delar vad familjerätten uttryckt avseende risker på grund av Kristin Hedréns psykiska hälsa. Tingsrätten anser också förutsättningarna för Kristin Hedré i detta avseende förbättras allteftersom tiden går.

Sammantaget anser tingsrätten inte att det beträffande någon av föräldrarna finns någon beaktansvärd risk för barnen som har avgörande betydelse för frågorna i målet. I målet får därför båda föräldrarna bedömas som lämpliga som vårdnadshavare.

Barnens vilja

När det gäller barnens vilja anförs i utredningen följande.

Paulines och Franks vilja och behov har i utredningen främst kommit till uttryck genom föräldrar, samt befintlig dokumentation från tidigare kontakter med socialtjänsten och familjerätt. Kontakt med Lundsskolan har tagits och utredare har pratat med barnen. Vid barnsamtalen i snabbupplysningen 2020-01-07 var barnen positiva till att ha kontakt med sin pappa, till en början hade barnen telefonkontakt. Utredaren uppfattar dock en liten ambivalens hos barnen om hur de tänker idag när de ändrat sig och uttrycker att de inte vill träffa sin pappa, inte heller fastän någon annan är med. Både Pauline och Frank har uttryckt i samtalen att de vill bo med sin mamma. Barnen, särskilt Pauline har uppnått den ålder att deras uppfattning måste tas på allvar. Nu har de hamnat i ett läge där de säger båda två att de varken vill ringa till sin pappa och inte träffa honom. Utredare har även uppfattat att det ligger en besvikelse hos barnen till Daniel, då de inte fått sina saker som finns i hemmet.

Av aktanteckning den 23 september 2020 från barnsamtal som hållits vid barnenheten, Järfälla kommun framgår bl. a. att båda barnen uttalat att de inte vill träffa sin pappa och att de blir ledsna när de tänker på att deras pappa slagit deras mamma.

När det gäller vilken betydelse som ska fästas vid barnens vilja anser tingsrätten att det rent allmänt krävs stor försiktighet när det handlar om barn i den aktuella åldern. Enligt tingsrättens uppfattning har inte något av barnen uppnått sådan ålder att deras uppgifter utan närmare överväganden kan ligga till grund för bedömningen. Det är inte bra om barnet tvingas välja sida i en pågående konflikt mellan föräldrarna och upplever att det är barnet som fattar besluten. Barn i den åldern, särskilt Frank, ska kunna förlita sig på att deras föräldrar tar ansvar för deras bästa och att de själva slipper göra det.

Umgänget med umgängesstöd har fungerat väl och barnen har enligt umgängesstödjaren Ariam Berhane, som hörts som vittne, gett intryck av att ha god kontakt med Daniel Hedrén. Det som redovisats i vårdnadsutredningen och senare om barnens uttalanden måste behandlas med försiktighet. Barnens uttalade inställning har förändrats under utredningstiden och fram till huvudförhandlingen och Kristin Hedréns inställning kan mycket väl, medvetet eller omedvetet, ha påverkat dem.

Hur ska vårdnadsfrågan avgöras?

Frågan är då om det finns sådana samarbetsbrister att gemensam vårdnad inte ska väljas. Tingsrätten har förståelse för utredarnas slutsatser att vårdnaden inte kan vara gemensam eftersom båda parter under den senaste tiden visat prov på instabilitet. Både Kristin Hedrén och Daniel Hedrén synes dock vara väl kapabla att, på sikt, agera på ett sådant sätt att deras barns bästa sätts i främsta rummet. Då måste de samarbeta och tillsammans fatta beslut om barnen. Tingsrätten bedömer, särskilt med hänsyn till parterna relativt nyligen separerat, att samarbetssvårigheterna inte visat sig vara tillräckligt djupgående och att föräldrarna borde kunna överbrygga dem. Tingsrätten anser därför att det är ett alltför ingripande beslut att nu besluta om ensam vårdnad. Därför ska den gemensamma vårdnaden bestå.

Vem ska barnen bo hos?

Frågan om vem barnen ska bo hos är svårare. Ett växelvist boende ställer ofta högre krav på att föräldrarna har ett väl fungerande samarbete. Tingsrätten bedömer att förutsättningarna för växelvist boende inte är för handen. Tingsrätten ska bestämma utifrån vad som är bäst för barnen. Oavsett vem barnen bor hos oss ska de ha ett

regelbundet umgänge med den andre föräldern. En viktig faktor är barnens behov av kontinuitet. Behovet av kontinuitet talar i viss utsträckning för att Kristin Hedrén väljs som boendeförälder.

En boende hos den ena föräldern innebär att den föräldern får ett större ansvar när det gäller att samarbeta med den andra föräldern. Det är boendeföräldern som har mer information om barnen som ska lämnas till den andre föräldern. Boendeföräldern har också större möjligheter att påverka barnen och måste då särskilt uppmuntra barnens intresse av att umgås med den andre föräldern. Det finns frågetecken kring Kristin Hedréns förmåga i detta avseende. Hon har inte främjat ett umgänge mellan barnen och deras pappa och det finns en rädsla för att hon kan ha påverkat barnens inställning till umgänge. Tingsrätten beaktar dock även i detta avseende att det har gått relativt kort tid sedan separationen och att hon ändå i stort sett medverkat till umgänget med umgängesstöd.

Frågan är vad som ger bäst förutsättningar för Pauline och Frank. Tingsrätten kan inte bortse från att barnen varit med sin mamma sedan separationen och rotat sig i nytt boende och skola. Dessa faktorer väger tyngre och tingsrätten delar vad utredarna föreslagit i denna del. Därför ska beslutet bli att Pauline och Frank stadigvarande ska bo tillsammans med Kristin Hedrén.

Hur ska umgänget regleras

Barnen har behov av båda föräldrarna. Tingsrätten anser inte att det framkommit något som gör Daniel Hedrén olämplig som umgängesförälder. Barnens uttalanden måste, som tingsrätten anfört ovan, bedömas mot bakgrund av att de vistats hos sin mamma efter separationen. Daniel Hedrén har i den aktuella situationen framställt ett yrkande om umgänge i en omfattning som framstår som lämpligt. Daniel Hedrén har inte gjort några ansatser att uppsöka barnen eller Kristin Hedrén. Den risk som finns för att barnen skulle avslöja sitt boende eller sin skola väger inte lika tungt som barnens behov av att umgås regelbundet med sin pappa. Ett umgänge ska fastställas i enlighet med vad Daniel Hedréns yrkat för det fall barnen ska bo hos Kristin Hedrén.

Umgänge med umgängesstöd i samma utsträckning som tidigare beslutats ska fortgå en kortare tid varefter umgänget ska trappas upp till vad tingsrätten ansett lämpligt. Vad tingsrätten förordnat ska gälla omedelbart.

Ersättningsanspråken från rättshjälpsbiträdena är skäligen och begärd ersättning ska fastställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-02)

Ett överklagande ställs till Svea hovrätt och ska ha kommit in till tingsrätten senast den 11 november 2020.

Klas Reinholdsson

I avgörandet har chefsrådmannen Klas Reinholdsson samt nämndemännen Bodil Ström, Andreas von Der Heide och Peter Schwinn deltagit. Rätten är enig.

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvillå förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se